

ความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับผลการทดสอบทางการศึกษา
ระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
กรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแห่งหนึ่งในภาคเหนือ

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE FAMILY ECONOMIC STATUS
AND THE RESULTS OF ORDINARY NATIONAL EDUCATIONAL TEST OF
PRATHOMSUKSA 6 STUDENTS A CASE STUDY OF A MUNICIPLE SCHOOL
IN THE NORTHERN REGION

กล้าแก้ว เวียงแก้ว¹ กรองกาญจน์ เวียงแก้ว² และนันทิมา นาคพงศ์ อัสวรักษ์³
Klakue Wiangkaeo¹ Krongkarn Wiangkaeo² and Nanthima Nakaphong Asvsraksha³

^{1,2,3} หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Master of Education Program in Research and Educational Evaluation, Naresuan University
E-mail: klakuew65@nu.ac.th

Received : April 25, 2023

Revised : December 8, 2023

Accepted : December 30, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) ศึกษาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 263 คน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแห่งหนึ่งในภาคเหนือ ปีการศึกษา 2564 เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบบันทึกข้อมูลที่มีความตรงเชิงเนื้อหา 1.00 ทุกข้อ สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) ผลการศึกษาฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีรายได้ค่าเฉลี่ยต่อเดือน 15,248.32 บาท อยู่ในระดับสูง 2) ผลการศึกษาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า รายวิชารายวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ วิชาภาษาไทย 57.28 คะแนน รองลงมาวิชาภาษาอังกฤษ 40.71 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์ 38.09 คะแนน และวิชาวิทยาศาสตร์ 34.93 คะแนน ตามลำดับ ซึ่งทุกรายวิชา มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน คือ โดยรวมทุกวิชามีความสัมพันธ์กันทางบวกระดับต่ำ อย่างไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การทดสอบทางการศึกษา การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน

ABSTRACT

This research objectives were 1) to study the family economic status. 2) to study the results of Ordinary National Educational Test results. 3) to study the relationship between the family economic status and Ordinary National Educational Test results. This study is a survey research and the samples consisted of 263 students at a Municipal School in the Northern region, in the 2021 academic year. The research instruments was a data recording form with content validity of 1.00 for all items. The statistics used are mean, standard deviation and Pearson's Correlation Coefficient. The results were 1) The study of the family economic status had an average monthly income of 15,248.32 baht at high level. 2) The results of the ordinary national educational test found that the subjects with average score ranked from highest to lowest include; Thai subjects had an average score of 57.28, English subjects had an average score of 40.71, Mathematics subjects had an average score of 38.09, and Science subjects had an average score of 34.93. All subjects have higher than national average scores. 3) The relationship between the family economic status and the results of ordinary national educational test found that overall subjects had a low positive correlation with no statistical significance.

Keywords

Family Economic Status; Educational Test, Ordinary National Educational Test

ความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ปรับปรุง 2553) มาตรา 9 การจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้ มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มาตรา 22 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักนักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพในมาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน แนวการจัดการเรียนรู้ในการปฏิบัติการศึกษาจึงมีลักษณะเป็นกระบวนการทางปัญญาที่พัฒนาต่อเนื่องตลอดชีวิต บูรณาการเนื้อหาสาระอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนสัมพันธ์กับสังคมการเรียนรู้ เน้นกระบวนการคิด การปฏิบัติจริง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจึงเป็นแนวคิดที่สามารถตอบสนองและสอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดเป็นอย่างมาก

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การศึกษาเป็นกระบวนการและเนื้อหาในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์สร้างภูมิปัญญาให้แก่สังคมและเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรม การศึกษาจึงเป็นรากฐาน และเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองของประเทศ การที่จะใช้การศึกษาให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประชากร และประเทศชาติให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวนั้น จำเป็นต้องพัฒนาระบบการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และประสิทธิภาพดีพอที่จะพัฒนา ประชากรและประเทศชาติให้ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในกระแสโลกาภิวัตน์ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติสนับสนุนให้ ประชาชนมีโอกาเข้าถึงการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่ ทำให้ผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขัน และความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในสังคม เป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา คือการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้นให้มีมาตรฐานสูง เทียบเท่าระดับสากล สอดคล้องกับทิศ

ทางการพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และโลกโลกาภิวัตน์ นอกจากนี้การศึกษาที่ดี มีคุณภาพตามมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศจึงมีการกำหนดให้นักเรียนได้รับการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้ทดสอบประมวลผลความรู้ในแต่ละช่วงชั้น

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test) เป็นการวัดผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสอบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ทำการทดสอบความรู้ใน 4 กลุ่มสาระ ได้แก่ ภาษาไทย, คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เป็นการสอบได้เพียงครั้งเดียว เท่านั้น ดังนั้น จึงถือได้ว่าการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยพัฒนา การศึกษาประเทศ ช่วยเสริมสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคม และยกระดับมาตรฐานชีวิต ของประชาชนในสังคมให้สูงขึ้น (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2556) ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานที่ผ่านมาคุณภาพการศึกษายังไม่เป็นที่พอใจของสังคม เด็กวัยเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลัก ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-Net) ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำ ซึ่งจากผลการสอบของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแห่งหนึ่งในภาคเหนือ ในปีการศึกษา 2562 พบว่าคะแนนเฉลี่ยในวิชา ภาษาไทย ได้ 49.07 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์ ได้ 32.90 คะแนน วิทยาศาสตร์ ได้ 35.55 คะแนน และภาษาอังกฤษ ได้ 34.42 คะแนน ปีการศึกษา 2563 คะแนนเฉลี่ยในวิชา ภาษาไทย ได้ 44.54 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์ ได้ 29.99 คะแนน วิทยาศาสตร์ ได้ 38.78 คะแนน และภาษาอังกฤษ ได้ 43.55 คะแนน และในปีการศึกษา 2564 คะแนนเฉลี่ยในวิชา ภาษาไทย ได้ 38.75 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์ ได้ 36.83 คะแนน วิทยาศาสตร์ ได้ 34.31 คะแนน และภาษาอังกฤษ ได้ 39.22 คะแนน

ความยากจน (poverty) เป็นปัญหาของสังคมไทย ที่มีมาช้านานมากกว่า 40 ปี คนจนในที่นี้หมายถึงคนที่มีรายได้ที่ไม่เพียงพอต่อการยังชีพขั้นพื้นฐานในสังคม ซึ่งมีประมาณ 1 ใน 3 ของประชากรในประเทศทั้งหมดหรือประมาณ 18 ล้านคนของประชากรทั้งหมด หลังจากช่วงที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ.2531 ได้ช่วยให้จำนวนคนยากจนในประเทศลดจำนวนน้อยลง แต่มาในช่วงปี พ.ศ. 2540 – 2549 ประเทศไทยยังคงมีจำนวนคนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่า 1,386 บาท / เดือน อยู่ถึง ร้อยละ 10 หรือประมาณ 6 ล้านกว่าคน และถ้าหากรวมคนจนที่เกือบยากจนที่มีรายได้ไม่เกิน 1,600 บาท/เดือน ประมาณ 8 ล้านกว่าคน หากนำทั้งสองส่วนมารวมกันแล้วประเทศไทยจะมีคนยากจนทั้งหมดเกือบ 15 ล้านคนทั่วทั้งประเทศ หากวิเคราะห์หลังลึกเห็นได้ว่า ร้อยละ 80 ของคน จำนวนดังกล่าวส่วนใหญ่แล้วอาศัยอยู่ในแถบภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน) ซึ่งคนเหล่านี้มีสัดส่วนรายได้เพียงแค่อ้อยู่ 19 ของรายได้รวมของคน ทั้งประเทศ (มูลนิธิชัยพัฒนาและสำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550, หน้า 23) โดยในปัจจุบันความยากจนเป็นปัญหาสำคัญที่รัฐต้องให้ความสนใจในการแก้ไขให้กับประชาชนอย่างจริงจัง ซึ่งความยากจนมีมาตั้งแต่อดีตกาล แต่ความ ยากจนในอดีตยังไม่เป็นปัญหาที่มีความรุนแรงเหมือนดังเช่นปัจจุบัน สืบเนื่องมาจากการขยายตัวทางการค้า มีการกำหนดค่านิยมของสินค้าต่าง ๆ ที่มีการปลูกฝังแนวคิดทุนนิยมแก่สังคมในเรื่องของการบริโภคนิยม ส่งผลให้ประชาชนมีรายจ่ายที่สูงขึ้น ประกอบกับมีการวางมาตรฐานค่าครองชีพโดยอาศัยวัฒนธรรมและประเพณี เป็นเครื่องกำหนด ทำให้คนที่มีความฐานะยากจนและคนที่มีความร่ำรวยมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด เพราะรายได้ของประชาชนไม่ได้เกิดการกระจายตัวอย่างทั่วถึง ทำให้เกิดความแตกต่างในด้านการครองชีพอย่างเห็นได้ชัด คนส่วนใหญ่เริ่มสนใจตัวเองและเปรียบเทียบกับตนเอง กับผู้อื่น ตลอดจนเริ่มใส่ใจในความไม่เสมอภาคของตน เพราะคนยากจนขาดโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร สินค้า และบริการ ไม่สามารถบำบัดความต้องการของตนเอง ทำให้ความเป็นอยู่ของคนยากจนกับคนรวยมีความห่างไกลออกไปทุกที จนในที่สุดคนบางกลุ่มจำต้องยอมรับสภาพที่ตนเป็นอยู่ ในขณะที่คนบางกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตในการแสวงหาทรัพยากร สินค้าและบริการก็ต้องดำรงชีวิตด้วยความยากลำบาก จนนำมาสู่สถานการณ์ความยากจนที่มากยิ่งขึ้นความยากจนมักถูกวัดจากระดับรายได้หรือ ระดับการบริโภคของบุคคล โดยจะถือว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นคนจนเมื่อระดับรายได้หรือระดับการบริโภค ของบุคคลนั้น ๆ ต่ำกว่าระดับรายได้หรือระดับการบริโภคขั้นต่ำที่จะสามารถบริโภคสินค้า

และบริการ จำเป็นพื้นฐานได้ โดยเรียกระดับรายได้หรือระดับการ บริโภคขั้นต่ำดังกล่าวว่า “เส้นความยากจน” (World Bank, 2008) ทั้งนี้เส้นความยากจน (poverty line) จะ แสดงระดับรายได้หรือรายจ่ายขั้นต่ำซึ่งเพียงพอต่อการ ซื้อหาสินค้าและบริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของประชาชน ดังนั้น คนจนจึงหมายถึงคนที่มี ระดับ รายได้หรือระดับรายจ่ายเพื่อการบริโภคต่ำกว่าเส้นความยากจนนั่นเอง (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2546) ในกรณีของประเทศไทย สำนักพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติคือหน่วยงานที่ทำหน้าที่คำนวณ เส้นความยากจน โดยได้คำนวณเส้นความยากจนทุก ๆ 2 ปี

จากผลการทดสอบดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่าปัจจัยใดมีผลต่อคะแนนการทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับสถาบันพื้นฐานของสังคมโดยเฉพาะสถาบันครอบครัว เป็นอันดับแรก ครอบครัวถือเป็นหน่วยทางสังคมที่เล็กสุด ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ทศนคติ ค่านิยม และการศึกษานักเรียน ซึ่งจะศึกษาในส่วนของการรายได้ของผู้ปกครองก่อนว่ามีผลต่อผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้น พื้นฐานหรือไม่ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาในประเด็นของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับผลการ ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อหาแนวทาง ในการแก้ไขปัญหาผลการทดสอบของนักเรียนในระดับต่อไปได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดเทศบาล เมืองแห่งหนึ่งในภาคเหนือ
2. เพื่อศึกษาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแห่งหนึ่งในภาคเหนือ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแห่งหนึ่งในภาคเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 263 คน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองแห่ง หนึ่งในการศึกษา 2564

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้น พื้นฐาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล ที่มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ที่มี 4 รายวิชา คือ ภาษาไทย

คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี หลักการ จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัวและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. กำหนดนิยามศัพท์และกรอบแนวคิดเพื่อสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมขอบข่ายในการศึกษา

3. สร้างแบบบันทึกข้อมูลแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบบันทึกข้อมูลที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย 1. อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 1 ท่าน 2. ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 1 ท่าน 3. คุณครูที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน จำนวน 1 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objectives Congruence : IOC)

5. นำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC แล้วคัดเลือกค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ซึ่งข้อคำถามมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ถือได้ว่าแบบบันทึกข้อมูลมีคุณภาพดีและสามารถนำไปใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบบันทึกข้อมูลไปเก็บรวบรวมกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และข้อมูลได้กลับคืนมา 263 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation coefficient)

ผลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีรายได้ต่ำสุดต่อเดือน 600 บาท มีรายได้สูงสุดต่อเดือน 120,000 บาท มีค่าเฉลี่ยรายได้ต่อเดือน 15,248.32 บาท และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12,933.08 ซึ่งถือว่ามีความเฉลี่ยรายได้ต่อเดือนอยู่ในระดับสูง แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จำนวนนักเรียน (คน)	รายได้ต่ำสุด ต่อเดือน(บาท)	รายได้สูงสุด ต่อเดือน(บาท)	รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน(บาท)	S.D.	ระดับ
263	600	120,000	15,248.32	12,933.08	สูง

2. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า รายวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ วิชาภาษาไทย 57.28 คะแนน รองลงมา คือ วิชาภาษาอังกฤษ 40.71 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์ 38.09 คะแนน และวิชาที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิชาวิทยาศาสตร์ 34.93 คะแนน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนกับระดับจังหวัด พบว่ารายวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับจังหวัด ส่วนวิชาวิทยาศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับจังหวัด เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนกับระดับประเทศ พบว่าทุกรายวิชา มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ทุกวิชา มีคะแนนเต็ม 100 คะแนน)

รายวิชา	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ยระดับจังหวัด	สรุปผล	ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ	สรุปผล
ภาษาไทย	11.50	96.25	57.28	16.14	41.42	สูงกว่าระดับจังหวัด	38.75	สูงกว่าระดับประเทศ
คณิตศาสตร์	13.63	86.38	38.09	12.98	37.89	สูงกว่าระดับจังหวัด	36.83	สูงกว่าระดับประเทศ
วิทยาศาสตร์	7.50	70.00	34.93	11.63	35.33	ต่ำกว่าระดับจังหวัด	34.31	สูงกว่าระดับประเทศ
ภาษาอังกฤษ	9.38	100.00	40.71	16.33	39.65	สูงกว่าระดับจังหวัด	39.22	สูงกว่าระดับประเทศ
รวม	10.50	88.16	33.23	14.27	38.57	-	37.28	-

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทิศทางบวกระดับต่ำ ($r = .076$) และในทุกรายวิชามีความสัมพันธ์กันทิศทางบวกระดับต่ำ โดยเรียงค่าความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ดังนี้ วิชาภาษาอังกฤษ ($r = .095$) วิชาวิทยาศาสตร์ ($r = .062$) วิชาคณิตศาสตร์ ($r = .050$) วิชาภาษาไทย ($r = .026$) ตามลำดับ แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน		ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
วิชาภาษาไทย	ค่าสหสัมพันธ์	.026
	P	.679
	แปลความหมาย	ทิศทางบวกระดับต่ำ
วิชาคณิตศาสตร์	ค่าสหสัมพันธ์	.050
	P	.422
	แปลความหมาย	ทิศทางบวกระดับต่ำ
วิชาวิทยาศาสตร์	ค่าสหสัมพันธ์	.062
	P	.315
	แปลความหมาย	ทิศทางบวกระดับต่ำ
วิชาภาษาอังกฤษ	ค่าสหสัมพันธ์	.095
	P	.123
	แปลความหมาย	ทิศทางบวกระดับต่ำ
โดยรวมทุกวิชา	ค่าสหสัมพันธ์	.076
	P	.222
	แปลความหมาย	ทิศทางบวกระดับต่ำ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระดับสูง อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่มีการศึกษาที่ดี การประกอบอาชีพที่มั่นคงหรือการประกอบอาชีพที่หลากหลายหรือมีรายได้เสริมจากอาชีพหลัก จึงทำให้ผู้ปกครองมีรายได้สูง อีกทั้งโรงเรียนตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองที่มีความเจริญ มีความพร้อมในเรื่องของทรัพยากรในการจัดการศึกษา การเดินทางคมนาคม การสาธารณูปโภค มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายในการส่งบุตรหลานมาเรียนที่โรงเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ว่าจังหวัดอุดรธานีเป็นจังหวัดที่มีอัตราความยากจนอยู่ในระดับต่ำตั้งแต่ปี 2562 – 2565 มีคนจนลดลงเหลือเพียง 5,736 คนจากประชากรทั้งหมด 288,281 คน คิดเป็นร้อยละ 2 และเมื่อพิจารณาเฉพาะอำเภอเมืองอุดรธานีจะมีคนจนเพียง 535 คน คิดเป็น ร้อยละ 0.65 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561 – 2565) และยังสอดคล้องกับ รุ่งฤดี กล้าหาญ (2554) ได้กล่าวว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของบุตรหลาน

2. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ในรายวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับจังหวัด และทุกรายวิชาทั้งภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนได้ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการตระหนักถึงความสำคัญของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน คณะครูได้เตรียมความพร้อมในการสอนเนื้อหาความรู้ให้ครอบคลุมสาระสำคัญในทุกรายวิชาที่มีการทดสอบ นักเรียนได้รับการสนับสนุนทางด้านการศึกษาให้ได้รับความรู้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริมให้เรียนเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน นักเรียนให้ความสำคัญกับผลคะแนนของการทดสอบ จึงใฝ่ศึกษาหาความรู้และมีความตั้งใจกับการทดสอบเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักเรียนสามารถทำคะแนนเฉลี่ยได้สูงกว่าระดับจังหวัดและสูงกว่าระดับประเทศ สอดคล้องกับ ถวิล อรัญเวศ (2559) ที่ได้กล่าวว่าในโรงเรียนส่วนใหญ่ผู้บริหารมุ่งเน้นที่จะให้มีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียนและบุคลากร โดยมุ่งเน้นให้ได้รับความรู้อย่างทั่วถึงและเกิดความเสมอภาค อีกทั้งนักเรียนของโรงเรียนควรมีความตั้งใจ กระตือรือร้นและให้ความสำคัญกับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐานเพื่อที่จะทำให้ผลการทดสอบสูงขึ้น และยังสอดคล้องกับจำเริญ จิตรหลัง (2562) ได้ศึกษากลยุทธ์การยกระดับผลสัมฤทธิ์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่ากลยุทธ์ที่สำคัญ คือ ผู้บริหารและครูควรร่วมกันสร้างความตระหนักให้นักเรียนในการยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ให้สูงขึ้น และชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงเหตุผลความสำคัญของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET)

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน ทุกรายวิชามีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกระดับต่ำ นั่นหมายถึง ถ้าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเพิ่มสูงขึ้น ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐานในรายวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก็จะเพิ่มสูงขึ้นด้วย อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่มีรายได้สูงจะมีความพร้อมในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายทางการศึกษาให้กับนักเรียนได้มาก เช่น ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าคอมพิวเตอร์ ค่าหนังสือ ค่าตำราอ่านเสริม ค่าคู่มือเตรียมสอบ ยังพร้อมให้การสนับสนุนค่าเรียนกวดวิชาที่มีราคาสูงรวมทั้งค่าเดินทางและค่าที่พักอีกด้วย ซึ่งตรงกันข้ามกับผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่มีรายได้ต่ำก็จะขาดความพร้อมในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายทางการศึกษาให้กับนักเรียน แต่ทั้งนี้ผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้การยอมรับ ให้ความไว้วางใจในคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน และโรงเรียนก็ให้ความสำคัญกับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐานจึงได้จัดการศึกษาทุกรายวิชาทั้งภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนได้รับความรู้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันทุกคน ทำให้แม้ว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่มีรายได้สูง-ต่ำที่แตกต่างกัน

แต่ผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานก็ไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้นฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงมีความสัมพันธ์กันต่ำอย่างไม่มีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งฤดี กล้าหาญ (2554) ได้กล่าวว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และการเอาใจใส่ในการเรียนของผู้ปกครอง มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของบุตรหลาน และยังสอดคล้องกับ พิช สุตา กลัณณวุฒิ (2558) ได้กล่าวว่าจากการศึกษาประเด็นที่ส่งผลต่อการสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ในประเด็นปัจจัยทางครอบครัวในเรื่องของการสนับสนุน ด้านการเงินที่ผู้ปกครองและครอบครัว สนับสนุนด้านการเงินนั้นมีอย่างสม่ำเสมอ ทำให้นักเรียนมีกำลังใจที่จะเรียน และตั้งใจเรียนและผู้ปกครองก็สามารถสนับสนุนในเรื่องของวัสดุอุปกรณ์การเรียนได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน ทุกรายวิชามีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก เพื่อเป็นการยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานให้สูงขึ้น ดังนั้นโรงเรียนควรให้ความช่วยเหลือทั้งด้านการเรียนและด้านฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวควบคู่กัน อันได้แก่ การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนจัดหาอุปกรณ์การเรียน หนังสือ เครื่องคอมพิวเตอร์ จัดสอนเสริมให้กับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ เป็นต้น และมอบทุนการศึกษา ส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียน สอนอาชีพเสริม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรศึกษาว่ามีปัจจัยอื่นใด เช่น รูปแบบการสอนของครู ความรับผิดชอบของนักเรียน ฯลฯ ที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลกับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน ทั้งการสอบ ONET NT และ RT

บรรณานุกรม

- กระทรวงมหาดไทย. (2565). *ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ).* กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* โรงพิมพ์คุรุสภา.
- จำเริญ จิตรหลัง. (2562). *กลยุทธ์การยกระดับผลสัมฤทธิ์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร.*
- จำลอง สิงห์คำ. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมครอบครัวกับผลการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพฝาง. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.*
- จิตตินันท์ วัฒนิน (2562). *การเตรียมความพร้อมเพื่อการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- ถวิล อรัญเวศ. (2559). *สาเหตุที่นักเรียนมีคะแนนผลสอบ O-NET ต่ำ และแนวทางการยกระดับคุณภาพผลสัมฤทธิ์ O-NET.* <https://www.gotoknow.org/posts/599289?fbclid=IwAR3fDS1Wpd302vPWfVVFhN0Z75SEgx03NwrrJVzHJIW5KAjKc9QZdgYOy4>
- ธนพล สราญจิตร. (2558). *ปัญหาความยากจนในสังคมไทย.* <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/EAUHJSocSci/article/view/48375>.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. สุวีริยาสาส์น.*

- พัชสุดา กัลยานวุฒิ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษา ระดับ ปวช. และระดับปวส. ของวิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพ และบริหารธุรกิจ. บุรณาการทางการศึกษา วัฒนธรรมทางปัญญา การศึกษาเพื่อชีวิต.
- รุ่งฤดี กล้าหาญ. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาภาคปฏิบัติของนิสิตพยาบาลชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรางคณา กิริติวิบูลย์. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาแคลคูลัส 1 ของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณ. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2546). รายได้ขั้นต่ำและเส้นความยากจนของประเทศไทย. https://tdri.or.th/wp-content/uploads/2013/07/YE2003_3_04.pdf.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ(องค์การมหาชน). (2548). อำนาจหน้าที่ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. <https://www.niets.or.th/th/>
- สุวิมล ติรกานันท์, (2544) ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2565). ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน. <https://www.nso.go.th/sites/2014/Pages>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. พริกหวานกราฟิก.

